

curier

economic legislativ

TERMENE ADMINISTRATIVE ȘI PROCEDURALE ÎN RAPORTURILE DE MUNCĂ

Termenele prevăzute în legislația muncii au rolul, așa cum au toate termenele prevăzute în actele normative, să contribuie, alături de alte garanții juridice la valorificarea și exercitarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege. Ele îmbină interesele unităților socialiste cu interesele persoanelor încadrate și contribuie la soluționarea la timp a diferitelor probleme ivite în executarea raporturilor de muncă, iar uneori, chiar după încetarea acestor raporturi.

Termenele procesuale au rolul de a stimula părțile raportului de muncă în valorificarea drepturilor lor și, bineînțeles, de a sancționa — prin imposibilitatea de a le mai exercita — orice întârziere în efectuarea sau neefectuarea unui anumit act.

Termenul, în sensul dreptului material, este evenimentul viitor de a cărui realizare certă depinde exigibilitatea sau stingerea unei obligații.

Termenul în sensul dreptului pro-

cesual, este durata de timp, înăuntrul căreia trebuie îndeplinit sau trebuie oprită îndeplinirea unui act de procedură.

În dreptul material nerespectarea termenului atrage decăderea din drept, adică pierderea dreptului subiectiv însuși.

În dreptul procesual nerespectarea termenului atrage pierderea dreptului de a îndeplini un act de procedură, de a exercita o cale de atac sau de a face un anumit act.

Termenele fixate pe ani, luni sau săptămâni se sfârșesc în ziua anului, lunii sau săptămânii corespunzătoare zilei în care au început să curgă. Excepție fac termenele fixate pe luni care încep să curgă în zilele de 29, 30 și 31 ale unei luni și care se sfârșesc într-o lună care nu are o astfel de zi; într-un asemenea caz termenul se împlinește în ultima zi a lunii respective.

Termenele fixate pe zile se calculează pe zile libere, ceea ce în-

seamnă că în calculul termenului nu se socotește nici ziua de începere și nici ziua când a sfârșit termenul.

Dacă termenul a sfârșit într-o zi de sărbătoare legală sau în ziua în care serviciul este suspendat, termenul se prelungește până la sfârșitul primei zile de lucru următoare.

Regula generală este aceea că termenele încep să curgă de la data comunicării actului, dacă nu se prevede alt moment ca punct de începere al calculului termenului. Dacă, de exemplu, se prevede ca punct de începere al calculului termenului data afișării, se ia ca punct de plecare această dată.

Redăm mai jos, în ordine alfabetică principalele termene cu incidență directă în reglementarea raporturilor de muncă.

La sfârșitul fiecărui termen am indicat volumul și pagina din lucrarea „Raporturi de muncă”.

A

Absolvenți

1. Absolvenții de la învățământul de zi al instituțiilor de învățământ superior efectuează un stagiu de:

- a) 3 ani cei din învățământul tehnic;
- b) 2 ani cei din învățământul universitar.

Consecințe: aplicarea unei penalități civile proporțională cu perioada de stagiu neefectuată.

Reglementare: anexa la D. 54/1975.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 51, 65.

2. Prezentarea absolvenților la unitățile la care au fost repartizați este obligatorie în termen de o lună de la data repartizării.

Excepție: absolvenții repartizați în învățământ care se prezintă la 1 septembrie al anului în care au fost repartizați.

Consecințe: aplicarea unei penalități civile de 5000 lei în cazul absolvenților facultăților cu durata de studii mai mică de 4 ani, sau 8000 lei, în cazul absolvenților facultăților cu durata studiilor de cel puțin 4 ani.

Reglementare: D. 54/1975, art. 10.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 52.

3. Absolvenții care îndeplinesc serviciul militar se vor prezenta la posturi în cel mult 20 de zile de la data la care a încetat îndeplinirea obligațiilor militare.

Consecințe: depășirea termenului poate atrage sancțiuni disciplinare.
Reglementare: D. 54/1975, art. 10.

4. Comunicarea locurilor de muncă de către ministere în vederea desfășurării lucrărilor de repartizare a absolvenților de la învățământul de zi al liceelor industriale, agricole, silvice, economice și sanitare se face în 30 zile de la data stabilită pentru repartizare.

Consecințe: răspunde disciplinar persoana care deși are în atribuțiile sale de serviciu efectuarea comunicării, nu o efectuează.

Reglementare: H.C.M. 947/1970, art. 3.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 52.

5. Formularea cererilor de către absolvenții liceelor de specialitate pentru repartizarea în activități productive tehnice, economice, sanitare se face în 5 zile înainte de data stabilită pentru repartizare.

Consecințe: fiind un termen stabilit în favoarea celor interesați, depășirea acestuia poate avea drept efect neluarea în considerare a motivelor invocate.

Reglementare: H.C.M. 947/1970, art. 4.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 52—53.

Accident de muncă

1. Înștiințarea despre producerea accidentului se face de **îndată**.

Consecințe: răspunde disciplinar persoana care nu-și îndeplinește atribuțiile de serviciu. Nedecларarea constituie contravenție sancționată cu amendă de la 500 la 1 000 lei (art. 2, lit. k din H.C.M. nr. 2494/1969).

Reglementare: L. 5/1965, art. 11.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 161—162.

2. Cercetarea accidentului se face de **îndată**.

Consecințe: depășirea termenului constituie contravenție sancționată cu amendă de la 500 la 1 000 lei (art. 2, lit. k din H.C.M. nr. 2494/1969). Fapta constituie și o abatere disciplinară ce atrage și sancțiuni disciplinare.

Reglementare: L. 5/1965, art. 11.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 162—163.

Act adițional la contractul de muncă.

1. Obligația persoanei care a urmat o școală sau un curs de perfecționare ori de specializare de a lucra în unitate cel puțin **5 ani** de la terminarea formei de instruire.

Consecințe: obligarea persoanei la restituirea cheltuielilor de școlarizare proporțional cu timpul nelucrat la unitatea în cauză.

Reglementare: Codul muncii art. 71, L. 1/1970, art. 21.

Tratarea materiei: vol. II p. 149.

2. Acte adiționale se încheie de persoanele care urmează curs de perfecționare sau de specializare cu scoatere din producție pe o durată de minimum **3 luni**.

Excepție: persoanele trimise la specializare în străinătate încheie acte adiționale indiferent de **durată**.

Consecințe: restituirea cheltuielilor de școlarizare proporțional cu timpul nelucrat, având îndatorirea de a lucra 5 ani la unitatea în cauză (art. 33 din Legea nr. 2/1971 și art. 21 din Legea nr. 1/1970).

Reglementare: L. 2/1971, art. 33.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 200—204.

Act de identitate

1. Solicitarea eliberării buletinului de identitate se face cu cel puțin **15 zile** înainte de împlinirea vârstei de 14 ani.

Consecințe: nesolicitarea constituie contravenție sancționată cu amendă de la 200 la 800 lei (art. 27, lit. b, Legea nr. 5/1971, republicată în 1978).

Reglementare: L. 5/1971, art. 5.

2. Solicitarea eliberării unui nou act de identitate se face în **15 zile** de la data lipsei actului.

Consecințe: nesolicitarea constituie contravenție sancționată cu amendă de la 200 la 800 lei (art. 27, lit. b, Legea 5/1971).

Reglementare: L. 5/1971, art. 9.

3. Pierderea valabilității actului de identitate are loc în **15 zile** de la expirarea datei înscrierii mențiunii în act.

Consecințe: persoana se consideră că nu are act de identitate, fiind obligată a-l solicita. Nesolicitarea constituie contravenție sancționată ca mai sus.

Reglementare: L. 5/1971, art. 9.

4. Înscrierea grupei sanguine în actul de identitate se face în **3 luni** de la eliberarea actului.

Consecințe: Neprezentarea pentru constatarea și înscrierea grupei sanguine constituie contravenție sancționată cu amendă de la 50 la 200 lei (art. 27, lit. a, Legea nr. 5/1971).

Reglementare: L. 5/1971, art. 11.

Alocație de stat pentru copii

1. Persoana nou încadrată în muncă beneficiază de alocație de stat pentru copii după **3 luni** de la încadrare cu contract de muncă pe durată nedeterminată.

Consecințe: Incasarea alocației în mod necuvenit naște obligația beneficiarului de a o restitui.

Reglementare: D. 246/1977, art. 7.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 88—90.

2. Persoana a cărei contract de muncă încetează din vîna sa beneficiază de alocație de stat pentru copii după **3 luni** de la reîncadrare cu contract de muncă pe durată nedeterminată.

Timp de **6 luni** după expirarea celor 3 luni de la reîncadrare, cuantumul alocației se reduce cu 50 la sută.

Consecințe: incasarea necuvenită a alocației naște obligația beneficiarului de a o restitui.

Reglementare: D. 246/1977, art. 7.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 88—89.

3. Persoana căreia i-a încetat contractul de muncă din cauze neimputabile beneficiază în continuare de alocația de stat pentru copii pînă la reîncadrarea în muncă, însă nu mai mult de **3 luni** de la data încetării contractului de muncă.

Consecințe: incasarea în continuare a alocației naște obligația beneficiarului de a o restitui.

Reglementare: D. 246/1977, art. 8.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 89—91.

4. Persoana care a avut concediu fără plată, învoiri sau absențe nemotivate de la începutul anului calendaristic, nu primește alocația de stat pentru copii pe luna în curs, dacă aceste concedii, învoiri sau absențe nemotivate depășesc **12 zile**.

Consecințe: incasarea necuvenită a alocației obligă beneficiarul de a o restitui.

Reglementare: D. 246/1977, art. 12.

Tratarea materiei: Vol II, p. 96.

5. Persoana care primește alocația de stat pentru copii are obligația să comunice unității orice schimbare intervenită în situația ei, de natură să-i modifice dreptul la alocație, în **10 zile** de la modificarea situației.

Consecințe: necomunicarea atrage aplicarea de sancțiuni disciplinare iar dacă unitatea a suferit prejudicii, beneficiarul are obligația de a restitui sumele încasate necuvenit.

Reglementare: D. 246/1977, art. 15.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 99—100.

6. Sumele plătite fără temei drept alocație pot fi urmărite pentru o perioadă de cel mult **12 luni** în urmă.

Consecințe: după 12 luni unitatea pierde dreptul de a urmări pe beneficiar fiind obligată a se despăgubi de la persoana din vîna căreia sumele s-au plătit necuvenit sau de la aceea care a pierdut termenul de recuperare.

Reglementare: D. 246/1977, art. 16.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 100.

Angajament de plată

1. Contestația pentru desființarea angajamentului de plată, la Comisia de judecată sau la judecătoria, în funcție de valoare, se face în **30 de zile** de la data constatării că nu datorează suma (că a fost în eroare).

Consecințe: termenul fiind de prescripție, depășirea acestuia are drept efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: Codul muncii, art. 110 și 176.

Tratarea materiei: Vol. III p. 109—111.

Aprecieri

1. Aprecieria personalului economic, tehnic, de altă specialitate și administrativ se face **anual**.

Consecințe: Neefectuarea aprecierilor constituie abatere ce atrage sancțiuni disciplinare.

Reglementare: L. 12/1971, art. 17; D. 689/1973, art. 38.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 366.
2. Contestarea împotriva aprecierilor și calificativelor se face la organul de conducere colectivă al unității în 15 zile de la luarea la cunoștință.

Consecințe: termenul fiind de prescripție, depășirea are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: L. 12/1971, art. 19; D. 689/1973, art. 39.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 365—367.

3. Soluționarea contestației de către organul de conducere colectivă se face în 30 zile de la data prezentării contestației.

Consecințe: nerespectarea poate atrage sancțiuni disciplinare.

Reglementare: L. 12/1971, art. 19.
Tratarea materiei: Vol. I, p. 365.

C

Carnet de muncă

1. Încălcarea carnetului se face în 30 de zile de la încadrarea în muncă.

Consecințe: încălcarea obligației constituie contravenție sancționată cu amendă de la 300 lei la 1 000 lei (art. 23, alin. 2, lit. a, Decret nr. 92/1976).

Reglementare: D. 92/1976, art. 2.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 334.

2. Înscriserea modificărilor intervenite în executarea contractului de muncă se face în 15 zile de la producerea modificării.

Consecințe: încălcarea obligației constituie contravenție sancționată cu amendă de la 300 lei la 1 000 lei (idem).

Reglementare: D. 92/1976, art. 6.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 335.

3. Prezentarea de către persoana încadrată în muncă a actelor care atestă schimbările intervenite în ceea ce privește starea civilă, pregătirea școlară, pregătirea profesională se face în 15 zile de la data producerii schimbărilor.

Consecințe: încălcarea obligației constituie abatere disciplinară sancționabilă disciplinar. Dacă unitatea a suferit prejudicii va emite decizie de imputare.

Reglementare: D. 92/1976, art. 6.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 335.

4. Comunicarea către cel în cauză a rectificării din oficiu a înscrierilor și refuzul de a înscrie în carnet unele date se face în 15 zile de la data luării măsurii.

Consecințe: încălcarea obligației constituie contravenție sancționată cu amendă de la 300 lei la 1 000 lei (art. 23, alin. 2, lit. c, Decret nr. 92/1976).

Reglementare: D. 92/1976, art. 8.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 335.

5. Formularea plîngerii la judecătoria împotriva refuzului unității de

a înscrie sau de a rectifica unele date, precum și în cazul neeliberării carnetului de muncă se face în 30 de zile de la data comunicării măsurii.

Consecințe: termenul fiind de prescripție depășirea are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: D. 92/1976, art. 8.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 335.

6. Formularea plîngerii la judecătoria împotriva procesului-verbal de reconstituire a vechimii în muncă se face în 15 zile de la comunicarea procesului-verbal.

Consecințe: termenul fiind de prescripție depășirea sa are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

7. Formularea plîngerii la Comisia superioară de reconstituire a vechimii în muncă, împotriva hotărîrii de reconstituire a vechimii privind activitatea în cadrele militare permanente și îndeplinirea obligațiilor militare se face în 15 zile de la data comunicării hotărîrii.

Consecințe: termenul fiind de prescripție, depășirea are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: D. 92/1976, art. 19.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 339.

Cazier judiciar

1. Scoaterea din evidența cazierului judiciar a persoanelor cărora li s-a suspendat condiționat executarea pedepsei se face după 2 ani de la expirarea termenului de încercare.

Reglementare: L. 7/1972, art. 12.

2. Scoaterea din evidența cazierului judiciar a persoanelor amnistiate se face după 2 ani de la intervenirea amnistiei.

Reglementare: L. 7/1972, art. 12.

3. Scoaterea din evidența cazierului judiciar a persoanelor condamnate la pedeapsa privativă de libertate de cel mult 3 ani se face după 28 ani de la data condamnării.

Reglementare: L. 7/1972, art. 12.

4. Trimiterea extrasului de pe cazierul judiciar se face în cel mult 30 de zile de la primirea cererii.

Reglementare: L. 7/1972, art. 14.

5. Valabilitatea certificatului de cazier judiciar eliberat persoanelor fizice este de 3 luni de la data înmînării.

Consecințe: după trecerea termenului, certificatul nu mai este valabil, neconstituind o probă legală.

Reglementare: L. 7/1972, art. 16.

6. Eliberarea certificatului de cazier judiciar se face în cel mult 10 zile de la depunerea cererii la organul de miliție de la locul de naștere și în cel mult 30 de zile de la depunerea cererii la organul de miliție de la locul de domiciliu.

Reglementare: L. 7/1972, art. 17.

7. Comunicarea modului de soluționare a cererii de rectificare a datelor înscrise în cazierul judiciar se face în 20 zile de la depunerea cererii.

Reglementare: L. 7/1972, art. 20.

8. Formularea contestației la judecătoria, împotriva respingerii cererii de rectificare se face în 30 de zile de la comunicare.

Consecințe: termen de prescripție; depășirea are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: L. 7/1972, art. 21.

În conformitate cu prevederile legale, copia de pe fișa de antecedente penale se eliberează la cererea persoanei în cauză sau la solicitarea organizațiilor socialiste interesate.

Concediu de odihnă

1. Durata concediului de odihnă este de 15—24 zile lucrătoare, în raport cu vechimea în muncă.

Consecințe: depășirea perioadei atrage sancționarea disciplinară a celui care a acordat-o și a celui care a executat-o precum și obligarea la restituirea indemnizației încasate necuvenit.

Reglementare: L. 26/1967, art. 1.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 8—9.

2. Durata concediului de odihnă al tinerilor pînă la 18 ani este de 18—24 zile lucrătoare, în raport cu vîrsta.

Consecințe: depășirea perioadei atrage aceleași consecințe ca mai sus.

Reglementare: L. 26/1967, art. 1; Codul muncii, art. 163.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 13.

3. Durata concediului de odihnă suplimentar este de 3—12 zile lucrătoare, în raport cu condițiile deosebite ale locului de muncă.

Excepție: în unele situații anume stabilite concediul suplimentar este mai mare de 12 zile lucrătoare.

Consecințe: Nerespectarea perioadei legale are aceleași efecte ca mai sus.

Reglementare: L. 26/1967, art. 2.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 15—38.

4. Durata totală a concediului de odihnă rezultată din însumarea cu concediul suplimentar nu poate fi mai mare de 30 de zile lucrătoare.

Excepție:

— în cazul desfășurării muncii în condiții deosebite, concediul total poate fi de cel mult 36 zile lucrătoare;

— în cazuri deosebite stabilite anume, concediul total poate fi de cel mult 39 zile lucrătoare.

Consecințe: Nerespectarea legii produce aceleași efecte ca mai sus.

Reglementare: L. 26/1967, art. 5; H.C.M. 1149/1968, art. 2.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 39—40.

5. Obligația conducerii unității de a aduce la cunoștință persoanei încadrate în muncă data la care urmează să plece în concediu de odihnă se aduce la îndeplinire cel mai târziu cu **15 zile** înainte de plecare în concediu.

Consecințe: nerespectarea poate atrage sancțiuni disciplinare.

Reglementare: L. 26/1967, art. 16.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 48.

6. Se poate fracționa concediul de odihnă cu condiția ca una dintre fracțiuni să nu fie mai mică de **15 zile**.

Consecințe: Încălcarea poate atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

Reglementare: Codul muncii, art. 126.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 52—53.

7. Se interzice efectuarea într-un an calendaristic a concediilor de odihnă convenite pe mai mult de **2 ani**.

Consecințe: nerespectarea atrage sancțiuni disciplinare și rechemarea obligatorie din concediu.

Reglementare: Codul muncii, art. 120; L. 26/1967, art. 15.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 56—59.

Concediu de maternitate

1. Femeile au dreptul la concediu de maternitate plătit, compus din **52 de zile**, concediu prenatal și **80 de zile** concediu postnatal, care se prelungește cu numărul zilelor de concediu prenatal neefectuat.

Consecințe: răspunderea persoanelor vinovate de neefectuarea concediului.

Reglementare: Codul muncii, art. 155.

2. Femeile care au copii bolnavi mai mici de **3 ani** beneficiază de concedii plătite pentru îngrijirea acestora, care nu se includ în concediul de odihnă.

Consecințe: nerespectarea, atrage aplicarea unor sancțiuni disciplinare.

Reglementare: Codul muncii, art. 157.

Concurs

1. Afișarea posturilor vacante, a condițiilor de participare și a datei concursului se face cu cel puțin **15 zile** înaintea datei ținerii concursului.

Consecințe: încălcarea obligației atrage nulitatea absolută și neremediabilă a examenului sau con-

curșului și a contractului de muncă subsecvent.

Reglementare: L. 12/1971, art. 53.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 382.

2. Afișarea și publicarea concursului în cercetarea științifică se face în **5 zile** de la aprobarea componenței comisiei de concurs.

Consecințe: încălcarea obligației atrage nulitatea absolută și neremediabilă a concursului și a contractului de muncă subsecvent.

Reglementare: D. 689/1973, art. 17.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 75.

3. Înscrierea la concursul pentru ocuparea funcțiilor în cercetarea științifică se face în **30 de zile** de la data publicării concursului.

Consecințe: fiind un termen stabilit în favoarea persoanei, depășirea este sancționată cu nulitatea înscrierii.

Reglementare: D. 689/1973, art. 21.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 75.

4. Intocmirea referatelor asupra candidaților înscriși la concurs se face în **20 zile** de la data susținerii concursului.

Consecințe: termen relativ, nerespectarea atrage aplicarea de sancțiuni disciplinare.

Reglementare: D. 689/1973, art. 23.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 75.

5. Convocarea comisiei pentru stabilirea clasificării se face în **10 zile** de la primirea referatelor.

Consecințe: nerespectarea atrage sancționarea disciplinară.

Reglementare: D. 689/1973, art. 23.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 75.

Comisii de judecată

1. Afișarea propunerilor de candidați se face cu cel puțin **10 zile** înainte de data alegerii.

Consecințe: nerespectarea atrage sancțiuni disciplinare.

Reglementare: L. 59/1968, art. 5, republicată în 1973.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 248.

2. Alegerea membrilor se face pe termen de **2 ani** de la data alegerii.

Consecințe: funcționarea comisiei după această perioadă este nelegală, hotărârile sale sînt nule ca fiind date fără competență.

Reglementare: L. 59/1968, art. 5.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 248.

3. Sesizarea comisiei de judecată, pentru litigiul de muncă, se face în termen de **30 de zile** de la data comunicării sau de la data cunoașterii împrejurării care a determinat litigiul.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: Codul muncii, art. 176.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 253.

4. Sesizarea organelor de jurisdicție a muncii pentru orice pretenții bă-

nești se poate face în **3 ani** de la data producerii pagubei sau de la data la care drepturile trebuiau acordate.

/Consecințe: termen de prescripție, depășirea avînd ca efect stingerea dreptului la acțiune.

Reglementare: L. 59/1968, art. 30; Codul muncii, art. 176 (2).

Tratarea materiei: Vol. III, p. 253.

5. Sesizarea Comisiei de judecată pentru abateri de la regulile de conviețuire socială, este de **o lună** de cînd cel în drept să facă sesizarea a știut cine este făptuitorul, dar nu mai mult de **un an** de la săvîrșirea faptei, iar pentru infracțiuni în care se efectuează procedura de împăciuire este de **2 luni** din ziua în care persoana vătămată sau, după caz, reprezentantul legal al acesteia, a știut cine este făptuitorul.

Consecințe: termene de prescripție, depășirea are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: L. 59/1968, art. 30.

6. Încercarea împăcării părților în cazul în care împăcarea este prevăzută de lege, în **30 de zile** de la sesizare.

Consecințe: termen de recomandare, depășirea nu lezează drepturile părților din litigiu.

Reglementare: L. 59/1968, art. 31.

7. Soluționarea litigiilor se face în **30 de zile** de la sesizare sau, după caz, de la data cînd încercarea de împăcare nu a reușit.

Consecințe: termen de recomandare, depășirea nu lezează drepturile părților din litigiu.

Reglementare: L. 59/1968, art. 31.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 255.

8. Plîngerea la judecătoria împotriva hotărîrilor date de Comisia de judecată se face în **15 zile** de la pronunțarea hotărîrii.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea avînd ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: L. 59/1968, art. 41.

9. Cererea de reexaminare a hotărîrii de către comisie se poate face în **30 de zile** de la pronunțarea hotărîrii.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea avînd ca efect pierderea (stingerea) dreptului la acțiune.

Reglementare: L. 59/1968, art. 43.

Tratarea materiei: L. 59/1968.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 258.

10. Reexaminarea hotărîrii de către comisie se poate face în **30 de zile**.

Consecințe: termen de recomandare, nerespectarea nu aduce atingere a drepturilor părților din litigiu.

11. Sesizarea judecătorei de către procuror, dacă se apreciază că hotărîrea Comisiei de judecată dată în urma reexaminării este netemeinică, se poate face în **60 zile** de la pronunțarea hotărîrii

Consecințe: termen de prescripție, depășirea stingînd dreptul.

Reglementare: L. 59/1968, art. 43.

Tratarea materiei: Vol. III p. 259.

12. Reabilitarea persoanei împotriva căreia s-a luat o măsură de influențare obștească, dacă nu a mai săvîrșit o faptă, intervine de drept în termen de **1 an** de la rămînerea definitivă a hotărîrii.

Consecințe: măsura de influențare se consideră că nu a fost aplicată.

Reglementare: L. 59/1968, art. 47.

Contestație

1. Vezi: apreciere, pct. 2; decizie de imputare, pct. 3; desfacerea contractului de muncă, pct. 5; sancțiune disciplinară pct. 3.

2. Constația de competența Curții Superioare de Control Financiar, pentru pagubele stabilite prin decizii de imputare emise împotriva conducătorilor unităților se face în **30 de zile** de la data comunicării deciziei de imputare și se depune la unitatea care a emis decizia de imputare.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea are ca efect pierderea dreptului la acțiune.

Reglementare: L. 2/1973, art. 21.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 272.

3. Înaintarea contestației de către unitate împreună cu dosarul către Curtea Superioară de Control Financiar se face în **5 zile** de la data înregistrării contestației.

Consecințe: depășirea poate atrage sancționarea disciplinară.

Reglementare: L. 2/1973, art. 21.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 272.

Contract de închiriere accesoriu contractului de muncă.

1. Obligația persoanelor care dețin locuințe cu contract de închiriere accesoriu la contractul de muncă de a le elibera în cazul în care contractul de muncă a încetat din vina sau inițiativa lor, în **3 luni** de la încetarea contractului de muncă.

Consecințe: unitatea este obligată a denunța contractul și a solicita judecătorei evacuarea forțată.

Reglementare: D. 195/1977, art. 4; L. 5/1973, art. 51.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 363—367.

2. Au dreptul să dețină locuințele și după pensionare, persoanele care au lucrat în unitatea respectivă cel puțin **10 ani**.

Consecințe: unitatea poate fi obligată să respecte acest drept su-

biectiv prin hotărîre judecătorească la cererea celor interesați.

Reglementare: D. 195/1977, art. 4; L. 5/1973, art. 51.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 363—367.

Contravenții

1. Aplicarea sancțiunii contravenționale se prescrie în **3 luni** de la săvîrșirea faptei.

Excepție: în domeniul financiar sancțiunea se prescrie în termen de **1 an**.

Consecințe: fiind termene de prescripție, depășirea acestora are ca efect imposibilitatea aplicării sancțiunii contravenționale. Dacă totuși a fost aplicată, organul competent o va anula la cererea persoanei interesate.

Reglementare: L. 32/1968.

2. Plîngerea împotriva procesului verbal de contravenție se face în **15 zile** de la comunicare.

Consecințe: fiind termen de prescripție, depășirea acestuia stinge dreptul la acțiune.

Reglementare: L. 32/1968.

3. Reducerea amenzii la jumătate din minimum prevăzut de lege pentru fapta respectivă, dacă contravenientul plătește în **48 ore**.

Consecințe: depășirea termenului are ca efect nașterea obligației de a achita integral amenda contravențională.

Reglementare: L. 32/1968.

D

Decizie de imputare

1. Emiterea deciziei de imputare se face în cel mult **60 zile** de la data cînd cel în drept să emită decizia a luat cunoștință de producerea pagubei.

Consecințe: fiind termen de prescripție, prin depășirea sa unitatea pierde dreptul de a emite decizie de imputare împotriva autorilor prejudiciului, îndreptîndu-se contra celor din a căror vină nu s-a emis în termen.

Reglementare: Codul muncii, art. 108 (2).

2. Comunicarea deciziei de imputare se face în **15 zile** de la emiterea ei.

Consecințe: decizia de imputare nu devine executorie decît după comunicare. Necomunicarea în termen constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 200 lei la 500 lei (art. 2, lit. b, coroborat cu art. 1, pct. 26 din H.C.M. nr. 68/1970).

Reglementare: Codul muncii, art. 108 (3).

Tratarea materiei: Vol. III, p. 107-108.

3. Constația împotriva deciziei

de imputare la comisia de judecată sau la judecătore, în funcție de valoare se face în **30 de zile** de la comunicarea deciziei.

Consecințe: termen de prescripție a căruia depășire stinge dreptul la acțiune.

Reglementare: Codul muncii, art. 176.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 115.

4. Termenul pentru introducerea plîngerii împotriva hotărîrii comisiei de judecată care a soluționat contestația împotriva deciziei de imputare este de **15 zile** de la pronunțarea hotărîrii în cazul cînd părțile au fost prezente și de la comunicarea hotărîrii în cazul cînd au lipsit.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea acestuia face să înceteze dreptul la acțiune.

Reglementare: L. 59/1968, art. 41.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 237.

Delegare

1. Delegarea se poate face pe o perioadă de cel mult **60 zile**.

Poate fi prelungită cu încă cel mult 60 zile.

Consecințe: depășirea poate atrage răspunderea disciplinară a celui care a dispus-o, iar măsura în sine este ilegală, putînd fi contestată la comisia de judecată.

Reglementare: Codul muncii, art. 66.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 183—184.

Desfacerea contractului de muncă.

1. Desfacerea contractului de muncă pe baza prevederilor art. 130 (1), lit. e. i și k. poate să se facă în cel mult **o lună** de la constatarea împrejurării care constituie temeiul desfacerii.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea acestuia stinge dreptul unității de a desface contractul de muncă.

Reglementare: Codul muncii, art. 130 (2).

Tratarea materiei: Vol. III, p. 203.

2. Unitatea poate desface contractul de muncă în cazul în care persoana este arestată mai mult de **60 de zile**.

Consecințe: neîmplinirea termenului duce la anularea măsurii luate de unitate.

Reglementare: Codul muncii, art. 130 (1).

3. Unitatea nu poate desface contractul de muncă în perioada cît persoana își îngrijește copilul bolnav în vîrstă de pînă la **3 ani**, decît în cazurile expres prevăzute în art. 146 din Codul muncii.

Consecințe: anularea urmării desfacerii contractului.

Reglementare: Codul muncii, art. 146.

Comunicarea deciziei de desfacere se face în **5 zile** de la luarea deciziei.

Consecințe: măsura desfacerii contractului de muncă nu produce efecte înainte de comunicarea deciziei, persoana încadrată considerându-se în continuare în raporturi de muncă pînă la primirea comunicării.

Reglementare: Codul muncii, art. 134.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 208.

Contestația împotriva deciziei de desfacere a contractului de muncă se face în **30 de zile** de la comunicarea deciziei.

Consecințe: termen de prescripție; depășirea acestuia stinge dreptul la acțiune.

Reglementare: Codul muncii, art. 176.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 253.

5. Despăgubirile cuvenite persoanei în cazul anulării desfacerii contractului de muncă se calculează pe baza retribuției sale medii realizate în ultimele **3 luni** anterioare desfacerii contractului de muncă.

Consecințe: recalcularea despăgubirilor și aplicarea unor sancțiuni disciplinare.

Reglementare: Codul muncii, art. 136.

Detășare

Detășarea se poate face pe o perioadă de cel mult **6 luni**.

Poate fi prelungită cu încă cel mult **6 luni**.

Excepție: Se poate face detașare pînă la **2 ani** în cazul în care o anumită prevedere legală stabilește expres acest termen.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celui ce a dispus o asemenea măsură ilegală, putînd fi contestată la organul de jurisdicție a muncii.

Reglementare: Codul muncii, art. 66.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 183—184.

Domiciliu

1. Înscrisura mențiunii schimbării domiciliului în actul de identitate se face în **5 zile** de la data obținerii dovezii că are locuință asigurată.

Consecințe: depășirea termenului constituie contravenție sancționată cu amendă de la 400 la 1500 lei (art. 27, lit. c, Legea nr. 5/1971).

Reglementare: L. 5/1971, art. 17.

2. Obligația prezentării pentru înscrisura vizei de reședință în altă localitate decît cea de domiciliu o are o persoană cînd locuiește mai mult de **5 zile** la altă adresă.

Consecințe: depășirea termenului constituie contravenție sancționată

cu amendă de la 400 la 1500 lei (art. 27, lit. c, Legea nr. 5/1971).

Reglementare: L. 5/1971, art. 22.

3. Obligația persoanei de a se înscris în cartea de imobil în **5 zile** de la sosirea în imobil.

Consecințe: depășirea termenului constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 200 la 800 lei (art. 27, lit. b, Legea nr. 5/1971).

Reglementare: L. 5/1971, art. 25.

4. Plîngerea împotriva procesului verbal de constatare a contravenției la prevederile legale privind actul de identitate este de **15 zile** de la comunicarea procesului verbal.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea stinge dreptul la acțiune.

Reglementare: L. 5/1971, art. 29.

5. Soluționarea plîngerii se face în **30 de zile** de la înregistrarea ei.

Consecințe: depășirea acestuia nu are nici un fel de repercusiune asupra contestatorului.

Reglementare: L. 5/1971, art. 29.

6. Contestația împotriva deciziei de anulare a schimbării domiciliului se face în **15 zile** de la primirea deciziei.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea stinge dreptul la acțiune.

Reglementare: D. 68/1976, art. 10.

7. Soluționarea contestației se face în **30 de zile** de la înregistrare.

Consecințe: depășirea acestuia nu prejudiciază contestatorul.

Reglementare: D. 68/1976, art. 10.

8. Obligația de a părăsi localitatea o are o persoană căreia i s-a efectuat în actul de identitate mențiunea de anulare a schimbării domiciliului, în **90 de zile** de la efectuarea mențiunii.

Consecințe: consiliul popular care a emis decizia de anulare a schimbării domiciliului este obligat a asigura spațiul de locuit și un loc de muncă în localitatea unde cel în cauză a domiciliat înainte.

Reglementare: D. 68/1976, art. 11.

9. Anularea mențiunii de schimbare a domiciliului din alte localități în orașe declarate, potrivit legii, orașe mari, se poate face, printre alte cazuri, și în cazul în care persoanei căreia i s-a schimbat domiciliul i s-a desfăcut contractul de muncă din motive imputabile ei, înainte de împlinirea a **5 ani** de la data încadrării.

Consecințe: prin depășirea termenului, consiliul popular nu mai poate anula decizia de schimbare a domiciliului.

Reglementare: D. 68/1976, art. 10.

G

Garanție

1. Nu au obligația constituirii garanției în numerar cei care gestionează bunuri pînă la încadrarea unui gestionar, dar nu mai mult de **60 de zile**.

Consecințe: depășirea termenului dă naștere obligației de a proceda la constituirea garanțiilor.

Reglementare: L. 22/1969, art. 10.

2. Gestionarul are obligația să depună rata garanției în **15 zile** de la data cînd trebuia să i se rețină, dacă rata nu i s-a putut reține pe ștat de către unitate din cauza altor rețineri.

Consecințe: depășirea termenului are de efect insuficiența garanției, fapt ce atrage retragerea calității de gestionar.

Reglementare: L. 22/1969, art. 13.

3. Gestionarul are obligația să completeze garanția în cazul în care această obligație rezultă în urma recalculării garanției, în termen de **60 de zile**.

Consecințe: necompletarea garanției atrage retragerea calității de gestionar.

Reglementare: L. 22/1969, art. 20.

4. Diferențele în plus rezultate din recalcularea garanției se restituie în **10 zile**.

Consecințe: depășirea acestuia atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

Reglementare: L. 22/1969, art. 20.

Gestionar:

1. Persoana amnistiată nu poate fi gestionar timp de **2 ani** de la data intervenirii amnistiei.

Consecințe: încadrarea înainte de termen este ilegală și constituie contravenție sancționată cu amendă de la 1000 la 2000 lei (pct. 30, art. 1, coroborat cu art. 2, lit. e din H.C.M. nr. 68/1970). (Contractul este nul).

Reglementare: L. 22/1969, art. 4.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 46—48.

2. Persoana căreia i s-a suspendat condiționat executarea pedepsei nu poate fi gestionar în cursul termenului de încercare și **2 ani** de la expirarea acestui termen.

Consecințe: încadrarea unei persoane ca gestionar cu încălcarea acestei prevederi constituie contravenție sancționată cu amendă de la 1000 la 2000 lei (art. 1, pct. 30, coroborat cu art. 2, lit. e din H.C.M. nr. 68/1970). (Contractul este nul).

Reglementare: L. 22/1969, art. 4.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 46—48.

3. Unitatea are obligația de a comunica celeilalte unități dovada din care să rezulte dacă gestionarul care a plecat a produs pagube avu-

tului obștesc, în 10 zile de la primirea cererii.

Consecințe: depășirea atrage răspunderea disciplinară a persoanei vinovate.

Reglementare: L. 22/1969, art. 6.

Gestiune

Desemnarea unei persoane de către conducătorul unității de a primi o gestiune pînă la numirea unui gestionar se poate face pe o perioadă de cel mult 60 de zile.

Consecințe: depășirea termenului justifică refuzul celui desemnat de a continua girarea funcției de gestionar. Depășirea perioadei atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

Reglementare: L. 22/1969, art. 10.

I

Încadrare în muncă

1. Examenul medical este obligatoriu să se facă **prealabil** tuturor celorlalte forme de examinare.

Consecințe: încadrarea fără aviz medical este lovită de nulitate. Nulitatea este însă remediabilă prin efectuarea ulterioară a controlului medical, încadrarea consolidându-se în acest mod.

Reglementare: L. 6/1978, art. 90.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 44—46.

2. Termenul de încercare pentru funcții de execuție este de maximum 15 zile, iar pentru funcții de conducere de maximum 90 de zile.

Consecințe: menținerea celui în cauză în funcție și după depășirea termenului are ca efect definitivarea încadrării.

Reglementare: Codul muncii, art. 63 și L. 12/1971, art. 9.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 58—59.

3. Reîncadrarea unei persoane pe gradații, după ce a fost încadrată la nivelul de bază ca urmare a desfacerii contractului de muncă din proprie inițiativă — demisie —, se face după o perioadă de 30—90 zile de la încadrarea la nivelul de bază.

Aceeași perioadă este valabilă și pentru alte situații prevăzute de lege.

Consecințe: Acordarea treptelor sau a gradațiilor înainte de 30 zile este nelegală, măsura fiind nulă. Prin neacordarea acestora în perioada de 90 zile se consideră că unitatea nu înțelege a uza de prevederile legale. Ea nu poate fi obligată a lua o asemenea măsură de către organul de jurisdicție a muncii.

Reglementare: L. 57/1974, art. 200.

4. Persoana încadrată pe baza unui act de repartizare (fără examen, concurs sau probă practică) care după expirarea perioadei de

stagiu nu reușește la proba practică trebuie să se prezinte din nou la probă la intervale de cel puțin 6 luni.

Consecințe: cei în cauză nu vor fi definitivati pînă cînd nu reușesc la proba practică.

Reglementare: L. 12/1971, art. 57.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 64.

5. Persoana numită temporar într-un post de conducere vacant sau în locul unei persoane cu funcție de conducere ce lipsește o anumită perioadă din unitate are dreptul să primească diferența de retribuție dacă perioada de înlocuire depășește 30 zile calendaristice.

Consecințe: acordarea retribuției pe o perioadă mai mică de 30 de zile se consideră necuvenită, fiind supusă restituirii.

Reglementare: L. 57/1974, art. 74.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 242.

6. Încadrarea, transferarea și încetarea încadrării străinilor se anunță organului local al Ministerului de Interne în 5 zile.

Consecințe: depășirea acestuia atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat care nu a făcut comunicarea.

Reglementare: L. 23/1971, art. 24.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 70.

Încadrare într-o muncă utilă

1. Convocarea adunării cetățenești pentru discutarea persoanei care refuză sistematic încadrarea în muncă se face în 30 de zile de la data sesizării.

Consecințe: depășirea acestuia se consideră abatere disciplinară, sancționabilă potrivit legii.

Reglementare: L. 25/1976, art. 8.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 319.

2. Persoana care refuză sistematic să se încadreze, ducînd o viață parazită, este obligată prin hotărîre judecătorească să presteze muncă pe șantiere, unități agricole, forestiere etc., pe timp de 1 an.

Consecințe: termenul este obligatoriu, respectarea acestuia se asigură de consiliile populare și organele de miliție (art. 11, Legea nr. 25/1976).

Reglementare: L. 25/1976, art. 9.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 320.

3. Sesizarea judecătoreștii se face în 30 de zile de la data cînd a avut loc punerea în discuția adunării cetățenești.

Consecințe: termen de prescripție, depășirea acestuia stinge dreptul de a sesiza instanța. Cel vinovat de pierderea temenului este susceptibil de sancțiune disciplinară.

Reglementare: L. 25/1976, art. 10.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 320.

4. Soluționarea cauzei se face de către judecătoria în 10 zile de la sesizare.

Consecințe: depășirea acestuia nu afectează validitatea hotărîrii judecătorești.

Reglementare: L. 25/1976, art. 10.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 320.

M

Maistru

1. Ocuparea funcției de maistru se poate face prin concurs și de către muncitorii de înaltă calificare, absolvenții ai liceelor sau ai școlilor profesionale care au o vechime de cel puțin 10 ani ca muncitori calificați.

Consecințe: nerespectarea termenului are de efect nulitatea încadrării persoanei interesate, atrăgînd și răspunderea disciplinară a celui ce a determinat o încadrare nelegală.

2. Perioada de încercare pentru persoana încadrată pe baza concursului pe funcție de maistru este de 30 zile.

Consecințe: neîmplinirea termenului are de efect nulitatea încadrării, atrăgînd și răspunderea disciplinară a celui ce a determinat o încadrare nelegală.

Reglementare: L. 6/1977, art. 18.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 337.

3. Absolvirea școlii de maistri de către o persoană care ocupă funcția de maistru fără această școală se poate face în 5 ani de la numirea lor în funcție.

Consecințe: prin trecerea acestui termen, persoana în cauză pierde dreptul de a se prezenta la școala de maistri.

Reglementare: L. 6/1977, art. 19.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 338.

4. Actul adițional se încheie de o persoană pentru a lucra în unitate pe funcție de maistru o perioadă de minimum 5 ani după absolvirea școlii.

Reglementare: L. 6/1977, art. 20.

Consecințe: nerespectarea perioadei atrage obligația de a restitui cheltuielile de școlarizare proporțional cu timpul nelucrat în unitate.

Reglementare: L. 6/1977, art. 23.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 339.

5. Perfecționarea periodică a maistrilor este obligatorie cel puțin o dată la 5 ani.

Consecințe: neîndeplinirea obligației poate avea ca efect considerarea celui în cauză ca necorespunzător postului ce-l ocupă.

Reglementare: L. 6/1977, art. 29.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 341.

6. Are dreptul de a candida la examen sau concurs pentru funcția de maistru principal maistrul care are o vechime în funcție de cel puțin 5 ani.

Consecințe: promovarea examenului sau concursului este nulă dacă cel în cauză nu îndeplinește condiția prevăzută de lege. Nulitatea este absolută și neremediabilă.

Reglementare: L. 6/1977, art. 31.
Tratarea materiei: Vol. II, p. 342.

Militari

1. Persoana încadrată în muncă chemată la centrul militar în vederea încorporării are obligația de a se prezenta la locul de muncă în **5 zile** de la data comunicării că nu este încorporată.

Consecințe: depășirea termenului cu vinovăție poate duce la desfacerea disciplinară a contractului de muncă

Reglementare: L. 14/1972, art. 76.

2. Persoana încadrată în muncă care și-a îndeplinit obligațiile militare are obligația să se prezinte la locul de muncă în **15 zile** de la data lăsării la vatră ori a trecerii în rezervă.

Consecințe: depășirea termenului cu vinovăție poate duce la desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Reglementare: L. 14/1972, art. 76.

N

Normă

1. Femeile care au copii în vîrstă de pînă la **6 ani**, pe care îi îngrijesc, pot lucra cu 1/2 normă dacă nu beneficiază de creșe sau cămine; timpul astfel lucrat considerindu-se normă întreagă.

Consecințe: nerespectarea atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

Reglementare: Codul muncii, art. 158.

O

Ore suplimentare

1. Prestare a muncii peste durata normală se poate face de o persoană pînă la **120 ore** pe an.

Excepție: În cazuri deosebite cu aprobarea U.G.S.R. se pot efectua între 120—360 ore anual.

Consecințe: prestarea și retribuirea orelor suplimentare în alte condiții decît cele legale, atrage răspunderea disciplinară și materială a celor care au dispus efectuarea acestora.

Reglementare: Codul muncii, art. 119.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 220.

2. Compensarea orelor suplimentare cu timp liber corespunzător se face în următoarele **30 zile** de la efectuarea lor.

Consecințe: termen relativ, prin acordul părților compensarea poate avea loc și peste acest termen.

Reglementare: Codul muncii, art. 120.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 221.

P

Pagubă.

1. Răspunderea materială pentru paguba cauzată unității poate fi stabilită numai în cazurile în care aceasta a fost constatată în cel mult **3 ani** de la data producerii ei.

În cazul restituirii sumelor sau a contravalorii bunurilor ori serviciilor nedatorate, răspunderea materială poate fi stabilită în cel mult **1 an** de la data primirii sumelor sau bunurilor ori de cînd persoana a beneficiat de serviciile nedatorate.

Consecințe: termen de decădere. Unitatea pierde dreptul de a se îndestula de la autorii prejudiciului, urmînd a se desdăuna de la cei din vina cărora termenele de 1 an și de 3 ani au fost depășite.

Reglementare: Codul muncii, art. 108.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 94—96.

Pauză

1. Pauza pentru alimentarea și îngrijirea copilului se poate acorda la intervale de cel mult **3 ore**.

Pauza se acordă pînă la împlinirea vîrstei de **9 luni** și în cazuri speciale se poate prelungi pînă la **12 luni**.

Consecințe: neacordarea pauzei sau depășirea termenului atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat de neluarea acestor măsuri.

Reglementare: Codul muncii, art. 156.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 245.

2. Timpul total acordat pentru pauză, inclusiv deplasările nu poate depăși **2 ore zilnic**.

Consecințe: nerespectarea termenului poate determina aplicarea de sancțiuni disciplinare.

Reglementare: Codul muncii, art. 156.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 245.

Plata drepturilor bănești

1. Plata drepturilor bănești la încetarea raporturilor de muncă este obligatorie în **3 zile** de la data încetării raporturilor de muncă.

Consecințe: depășirea poate atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

Reglementare: L. 57/1974, art. 192.

Preaviz

1. Unitatea are obligația de a acorda persoanei al cărei contract de muncă a fost desfăcut, în cazurile prevăzute de lege, un preaviz de **15 zile** lucrătoare de la data comunicării.

Consecințe: Neacordarea preavizului — total sau parțial — naște obligația unității de a plăti o indemnizație egală cu cel mult 1/2 din retribuția tarifară lunară, corespun-

zător perioadei pentru care nu s-a acordat preaviz. Dacă neacordarea preavizului constituie o abatere disciplinară se va stabili răspunderea persoanei care nu și-a îndeplinit această obligație de serviciu.

Reglementare: Codul muncii, art. 131.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 197.

2. Persoana cu funcție de execuție are obligația să preavizeze unitatea în cazul cînd cere încetarea contractului de muncă cu **15 zile** lucrătoare, calculate de la data înregistrării cererii.

Consecințe: Termenul fiind stabilit în favoarea unității este obligator pentru persoana încadrată. Dacă nu se prezintă la serviciu în perioada de preaviz 1 se poate desface disciplinar contractul de muncă. Unitatea poate renunța total sau parțial la preaviz.

Reglementare: Codul muncii, art. 135.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 197.

3. Persoana cu funcție de conducere are obligația să preavizeze unitatea în cazul cînd cere încetarea contractului de muncă cu **30 de zile** lucrătoare calculate de la data înregistrării cererii.

Consecințe: idem ca mai sus.

Reglementare: Codul muncii, art. 135.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 198.

Promovare

1. Promovarea muncitorilor calificați, poate avea loc după trecerea unor perioade de timp prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 12/1971, în mod diferențiat pe grupe, ramuri și în raport de studii; termenul minim este de 1 an (grupa II) iar termenul maxim este de 15 ani (grupa I).

Consecințe: nerespectarea atrage răspunderea disciplinară și eventual materială a celui care dispune promovarea, operația fiind nulă; beneficiarul urmează a restitui potrivit legii, sumele încasate necuvenit.

Reglementare: L. 12/1971, anexa nr. 1.

2. Promovarea personalului T.E.S.A.D.P., de execuție și conducere, poate avea loc după trecerea unor perioade de timp în mod diferențiat, în raport de funcții, de studii și de gradul de încadrare al unităților socialiste.

Consecințe: idem ca mai sus.

3. Persoana notată cu calificativul „slab” nu poate fi promovată în funcție în **ultimul an**.

Consecințe: Încălcarea termenului duce la nulitatea promovării, la restituirea diferenței de retribuție și la răspunderea disciplinară a celui ce a dispus promovarea.

Reglementare: L. 12/1971, art. 21.

Protecția muncii

1. Conducerea unității are obligația să remedieze deficiențele privind protecția individuală la locurile de muncă nu mai mult de **30 de zile** de la constatare.

Consecințe: Depășirea termenului atrage răspunderea disciplinară sau eventual penală, potrivit legii.

Reglementare: L. 5/1965.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 130—134.

R

Repunere în termen

1. Cererea de repunere în termen se poate formula în **15 zile** de la încetarea cauzei care a împiedicat sesizarea în termen.

Consecințe: fiind termen de prescripție, depășirea lui stinge dreptul la acțiune al persoanei încadrate.

Reglementare: Codul muncii, art. 177.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 259.

Repartizare în altă muncă

1. Persoana încadrată în muncă poate fi repartizată în altă muncă pe baza recomandării medicale, în perioada în care se află sub tratament medical în cursul unui an calendaristic, cel mult **3 luni**.

Consecințe: nerespectarea termenului angajează răspunderea disciplinară a celui ce încalcă legea.

Reglementare: Codul muncii, art. 147.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 230—238.

Regulament de ordine interioară

1. Afișarea proiectului de regulament se face pe timp de **10 zile**.

Consecințe: nerespectarea atrage răspunderea disciplinară a celor vinovați.

Reglementare: Îndrumar M.M. și U.G.S.R. 66427/1973.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 124—128.

2. Intrarea în vigoare a regulamentului are loc în **10 zile** de la semnarea lui.

Consecințe: pînă la împlinirea termenului R.O.I. nu produce efecte.

Reglementare: Îndrumar M.M. și U.G.S.R. 66427/1973.

Tratarea materiei: Vol. I, p. 124—128.

Recurs

1. Recursul se declară în **15 zile** de la data comunicării hotărîrii.

Consecințe: depășirea termenului stinge dreptul la acțiune avînd caracterul unui termen de prescripție.

Reglementare: Cod proc. civ. art. 301.

Tratarea materiei: Vol. III, p.

Recrutare și repartizare forță de muncă

1. Persoana repartizată în muncă este obligată să se prezinte la unitate în vederea încadrării în cel mult **15 zile** de la data repartizării.

Consecințe: depășirea termenului din culpă atrage răspunderea disciplinară. Dacă nu se prezintă deloc, va fi obligat prin hotărîre judecătorească potrivit art. 9 din Legea nr. 25/1976.

Reglementare: L. 24/1976, art. 6.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 316—317.

2. Înscrierea la Direcțiile pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale sau la Oficiile acestora a persoanelor apte de muncă, care nu urmează o formă de învățămînt sau de calificare profesională ori nu sînt încadrate în muncă este obligatorie în **30 de zile** de la data ivirii situației care determină necesitatea încadrării în muncă.

Consecințe: nerespectarea termenului constituie contravenție sancționată cu amendă de la 200 la 2000 lei (art. 15 coroborat cu art. 7, alin. 2 și alin. 3, și art. 1 din Legea nr. 24/1976).

Reglementare: L. 24/1976, art. 8.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 317.

3. Repartizarea și încadrarea în muncă a absolvenților cursurilor de zi ai liceelor, școlilor profesionale, uceniciei la locul de muncă și ai școlilor de specializare post liceală, dacă nu au încheiat contracte de școlarizare se face în **30 de zile** de la data absolvirii.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celui din a cărui vină s-a depășit termenul; persoana ce urmează a fi repartizată avînd dreptul de a cere respectarea obligației de către organele centrale sau locale competente.

Reglementare: L. 24/1976, art. 11.

Tratarea materiei: Vol. II, p. 318.

Rezolvarea propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii.

1. Cele adresate organelor centrale de partid, de stat și organizațiilor obștești se rezolvă în **40 zile** de la înregistrare.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celor vinovați de încălcarea legii.

Reglementare: L. 1/1978, art. 11.

2. Cele adresate comitetelor județene de partid, consiliilor populare județene se rezolvă în **30 zile** de la înregistrare.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celor vinovați de încălcarea legii.

Reglementare: L. 1/1978, art. 11.

3. Cele adresate celorlalte organe de partid, de stat, organizațiilor obștești și unităților economice și sociale, se rezolvă în **29 zile** de la înregistrare.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celor vinovați.

Reglementare: L. 1/1978, art. 11.

4. Prelungirea termenului se poate face cu cel mult **30 de zile**.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celor vinovați.

Reglementare: L. 1/1978, art. 11.

5. Cererile se rezolvă de toate organele de stat în cel mult **20 zile** de la înregistrare.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celor vinovați.

Reglementare: L. 1/1978, art. 11.

6. Trimiterea scrisorilor altor organe pentru rezolvare este obligatorie în **5 zile** de la înregistrare.

Consecințe: atrage răspunderea disciplinară a celor vinovați.

Reglementare: L. 1/1978, art. 11.

S

Sancțiune disciplinară

1. Stabilirea sancțiunii și comunicarea ei în scris persoanei sancționate se face în cel mult **30 de zile** de la data cînd cel în drept să aplice sancțiunea a luat cunoștință de săvîrșirea abaterii.

Consecințe: termen de prescripție, a cărui depășire stinge dreptul unității de a stabili sancțiunea disciplinară.

Reglementare: L. 1/1970, art. 13.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 49—50.

2. Aplicarea sancțiunii poate avea loc în cel mult **6 luni** de la data săvîrșirii abaterii.

Consecințe: termen de decădere, depășirea acestuia determină însăși pierderea dreptului subiectiv în sine, nu numai stingerea dreptului de a acționa.

Reglementare: L. 1/1970, art. 13.

Tratarea materiei: Vol. III, p. 49—50.

3. Formularea contestației în scris împotriva deciziei de sancționare se face în **30 de zile** de la comunicarea măsurii luate.

Consecințe: fiind termen de prescripție, depășirea acestuia stinge dreptul la acțiune a persoanei încadrate în muncă.

Reglementare : Codul muncii, art. 101.

Tratarea materiei : Vol. III, p. 71.

4. Soluționarea contestației de către organele competente se face în 30 de zile de la primirea costestației.

Consecințe : depășirea acestuia atrage răspunderea disciplinară a membrilor organelor administrative sau a persoanelor competente.

Reglementare : L. 1/1970, art. 18.

Tratarea materiei : Vol. III, p. 72.

5. Formularea cererii de reabilitare se poate face după minimum 6 luni de la data executării sancțiunii.

Consecințe : neîmplinirea termenului are de efect nulitatea cererii. Ea va fi luată în considerare după împlinirea termenului legal.

Reglementare : L. 1/1970, art. 19.

Tratarea materiei : Vol. III, p. 78.

Secret de stat

1. Unitatea are obligația să țină evidența persoanelor care au primit aprobare să lucreze cu informații, date sau documente secrete de stat ori în sectoare unde se execută lucrări cu un asemenea caracter, 3 ani după desfacerea contractelor de muncă.

Consecințe : termen substanțial, nerespectarea atrage răspunderea disciplinară și eventual penală, dacă fapta constituie infracțiune.

Reglementare : L. 23/1971, art. 17.

2. Persoana care stabilește relații de serviciu cu străini are obligația să obțină aprobarea prealabilă a conducătorului unității iar în caz de imposibilitate, să-l informeze în 24 ore despre relațiile stabilite.

Consecințe : nerespectarea atrage răspunderea disciplinară și eventual penală, dacă fapta constituie infracțiune.

Reglementare : L. 23/1971, art. 8.

T

TREPTÉ — GRADAȚII

1. Trecerea de la nivelul de bază la treapta I se face în termen de 1 an de la data încadrării la nivelul de bază.

Consecințe : nerespectarea termenului are ca efect nulitatea operației. Nulitatea este absolută, operațiunea nu se poate consolida decât prin trecerea unui an. Diferența de retribuție se restituie.

Reglementare : L. 57/1974, art. 17.

Tratarea materiei : Vol. I, p. 370—371.

2. Trecerea de la nivelul de bază la gradația I se poate face dacă persoana are o vechime minimă de 2 ani de la data încadrării la bază.

Consecințe : nerespectarea termenului determină nulitatea acordării gradației. Nulitatea este absolută, operațiunea nu se poate consolida decât prin trecerea a doi ani de activitate de la data încadrării la bază. Diferența de retribuție este supusă restituirii.

Reglementare : L. 57/1974, art. 33.

Tratarea materiei : Vol. I, p. 380—388.

3. Trecerea de la o gradație la alta se poate face dacă persoana are o vechime minimă de 3 ani de la obținerea gradației existente.

Consecințe : nerespectarea termenului determină nulitatea acordării gradației. Nulitatea este absolută, operațiunea nu se poate consolida decât prin trecerea a trei ani de activitate de la data încadrării în gradația inferioară. Diferența de retribuție se restituie.

Reglementare : L. 57/1974, art. 33.

Tratarea materiei : Vol. I, p. 380—388.

4. Trecerea de la o treaptă la alta se face în termen de 2 ani de la data încadrării în treapta în care este încadrată.

Consecințe : nerespectarea termenului are ca efect nulitatea acordării treptei. Nulitatea este absolută, operațiunea nu se poate consolida decât prin trecerea a doi ani de activitate în treapta inferioară. Diferența de retribuție se restituie.

Reglementare : L. 57/1974, art. 17.

Tratarea materiei : Vol. I, p. 370—371.

5. Persoana care a beneficiat de creșterea retribuției tarifare ca urmare a majorării generale a acesteia, nu poate fi trecută în trepte superioare timp de 6 luni de la data majorării retribuției.

Consecințe : nerespectarea termenului determină nulitatea promovării, operațiunea consolidându-se la împlinirea termenului legal. Sumele încasate drept diferență de retribuție se consideră necuvenite fiind supuse restituirii.

Reglementare : L. 57/1974, art. 17.

Tratarea materiei : Vol. I, p. 370—371.

6. Trecerea absolvenților școlilor profesionale care au obținut rezultate bune se poate face într-una din

treptele categoriei I după 3 luni de la încadrarea ca muncitori.

Consecințe : încălcarea termenului duce la nulitatea încadrării, la restituirea diferenței de retribuție și la răspunderea disciplinară a celui ce a dispus încadrarea.

Reglementare : L. 57/1974, art. 17.

Tratarea materiei : Vol. I, p. 380—

V

Vechime neîntreruptă în muncă

1. Persoana care se reîncadrează în termen de 90 de zile în altă localitate pentru a-și urma soțul care are locul de muncă în acea localitate.

2. Persoana care se încadrează într-o unitate de stat în termen de 90 de zile de la ieșirea dintr-o cooperativă de producție meșteșugărească în care a lucrat ca membru cooperator, sau de la data încetării activității în alt loc de muncă decât o unitate socialistă.

Consecințe : depășirea termenului duce la pierderea vechimii neîntrerupte în muncă și a avantajelor prevăzute de lege.

Reglementare : L. 1/1970, art. 10, 388.

Vechime neîntreruptă în aceeași unitate

1. Persoana care se reîncadrează în termen de 90 de zile de la încetarea motivului pentru care nu a lucrat, în cazurile prevăzute de lege.

Consecințe : depășirea termenului are de efect nerecunoașterea vechimii neîntrerupte în aceeași unitate. Dacă totuși prin încălcarea legii — i s-a considerat vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, operațiunea se va considera nulă, sumele încasate necuvenit fiind supuse restituirii.

Reglementare : L. 1/1970, art. 9.

Tratarea materiei : Vol. I, p. 271—272.

dr. C. JORNESCU
drd. Gh. ȚIGAERU
dr. Iosif R. URS

Redactor coordonator :
dr. Al. DETEȘAN

contract economic

Furnizările în tranzit

Efectuarea furnizărilor în tranzit corespunde unor cerințe economice legate de celeritatea livrărilor și reducerea cheltuielilor de circulație. Pentru ca livrările să-și atingă scopul iar părțile participante la tranzit să nu fie puse în situația de a suporta consecințe economice negative, este necesară cunoașterea și aplicarea întocmai a regulilor care guvernează aceste furnizări.

Pentru ca furnizarea să aibă loc în tranzit, veriga intermediară trebuie să încheie două contracte concordante în legătură cu aceeași cantitate de produse. Primul contract se încheie cu unitatea efectiv furnizoare care se obligă, față de veriga intermediară, să livreze respectivele produse. Cel de al doilea contract se încheie cu unitatea efectiv beneficiară care se obligă să preia aceleași produse și să achite prețul aferent. Se observă că, în primul contract, veriga intermediară are calitatea de unitate beneficiară, pe cînd în cel de al doilea contract — calitatea de unitate furnizoare.

O primă cerință este aceea ca cele două contracte să fie realmente încheiate. Altfel, se produc consecințe prejudiciabile pe care le suportă veriga intermediară.

Deși este vorba de o cerință elementară, ea este uneori nesocotită.

Prin Decizia primului arbitru de stat nr. 3616/1978 s-a reținut că, deși în desfășurătorul anexă la contractul încheiat între reclamantă și pîrită s-a prevăzut că livrarea produselor contractate se efectuează în tranzit organizat pe adresa beneficiarilor efectivi indicați de pîrită, aceasta din urmă a omis să încheie contracte cu acești beneficiari. Într-o asemenea situație, care demonstrează culpa vădită a verigii intermediare, se justifică angajarea răspunderii acesteia pentru întîrzierea în achitarea prețului produselor furnizate de către reclamantă pe baza unui contract valabil încheiat cu pîrită.

Asemenea omisiuni ale verigilor intermediare ocazionatează și daune constînd în cheltuieli de transport neeconomicoase.

Astfel, de pildă, unitatea furnizoare a livrat utilajele la unitatea destinatară, indicată în contractul cu veriga intermediară ca beneficiară în tranzit organizat a utilajelor respective. Această din urmă unitate a refuzat primirea utilajelor ca necontractate și le-a returnat unității furnizoare. Punîndu-se în discuție suportarea cheltuielilor de transport ocazionate prin returnarea utilajelor, s-a reținut (De-

decizia primului arbitru de stat nr. 3063/1978) că veriga intermediară nu a dovedit că „ar fi încheiat cel de al doilea contract, obligatoriu în acest caz, cu beneficiara efectivă IJLF Arad. Ori, pentru necorelarea contractelor, răspunderea revine verigii intermediare“.

În cazurile relatate, culpa verigii intermediare a constat în neînchierea contractului cu unitatea efectiv beneficiară, situație pe care unitatea furnizoare nu o cunoștea. Într-adevăr, această din urmă unitate ia cunoștință de faptul că livrarea se efectuează în tranzit organizat numai din clauza inserată în acest sens în cuprinsul contractului încheiat cu veriga intermediară. Ea nu are posibilitatea să cunoască dacă această verigă a încheiat cel de al doilea contract — cuprinzînd aceeași clauză — cu unitatea beneficiară. Iată de ce este pe deplin justificat ca urmările păgubitoare ale încheierii celui de al doilea contract să fie suportate de către veriga intermediară.

Pe lîngă încheierea celor două contracte, verigii intermediare îi revine și obligația de a le corela în mod corespunzător. Prin efectul corelării, prestația contractată cu unitatea beneficiară se execută exact în condițiile convenite cu unitatea furnizoare și invers. Necorelarea celor două contracte poate da loc, de asemenea, unor consecințe păgubitoare.

O situație tipică reprezintă, în această privință, necorelarea corespunzătoare de către veriga intermediară a clauzelor contractuale privind termenul de livrare.

Astfel, în contractul încheiat cu unitatea efectiv beneficiară se înscriu termene de livrare la sfîrșitul fiecărei

luni, a trimestrului I/1979, pe cînd în contractul încheiat cu unitatea efectiv furnizoare se stipulează efectuarea livrărilor în trimestrul I/1979, fără stabilirea unor termene de livrare calendaristice.

Într-o atare situație, dacă produsele sînt livrate cu întîrziere — la 10, 15 și 20 aprilie 1979 — unitatea efectiv beneficiară este îndreptățită să obțină penalități de întîrziere calculate de la finele fiecărei luni a trimestrului I/1979 pînă la data cînd obligația de livrare a fost îndeplinită, pe cînd veriga intermediară poate să obțină penalitățile respective de la unitatea efectiv furnizoare numai începînd cu sfîrșitul trimestrului I/1979 și pînă la data îndeplinirii obligației de livrare. Diferența dintre cele două categorii de penalități se suportă de către veriga intermediară, vinovată datorită necorelării corespunzătoare a contractelor.

Reamintim, în încheiere, că, în cazul tranzitului achitat, produsele se livrează direct de la unitatea efectiv furnizoare la cea efectiv beneficiară, fără să treacă prin depozitul verigii intermediare. Decontarea prețului aferent produselor astfel livrate se face prin intermediul verigii intermediare care plătește prețul unității efectiv furnizoare și îl încasează de la unitatea efectiv beneficiară.

În cazul tranzitului organizat, produsele se livrează de asemenea direct, așa cum s-a arătat mai sus, dar — spre deosebire de tranzitul achitat — decontarea are loc nemijlocit, unitatea efectiv beneficiară plătiînd prețul direct unității efectiv furnizoare. Drept urmare, practica arbitrală a recunoscut existența unor raporturi juridice între unitatea efectiv furnizoare și cea efectiv beneficiară, astfel că eventualele litigii se rezolvă direct între aceste părți, fără prezența verigii intermediare. Introducerea în cauză a verigii este necesară în cazul necorelării corespunzătoare a contractelor pe care le-a încheiat.

I. ICZKOVITS

comerț exterior

Aplicarea legii pavilionului în contractele de navlosire

În mod constant, Comisia de arbitraj de pe lîngă Camera de comerț și industrie a R.S. România (prescurtat C.A.B.) a decis că, potrivit dreptului internațional privat român, părțile care încheie o operațiune de comerț exterior pot să determine legislația care le va governa drepturile și obligațiile corelative. O asemenea mani-

festare de voință poate fi exercitată, desigur, numai dacă legea aplicabilă nu este predeterminată prin dispoziții obligatorii ale unor convenții internaționale (precum prevederile § 110 din Condițiile generale C.A.E.R. de livrare a mărfurilor) sau prin norme cu caracter imperativ ale dreptului nostru, precum art. 3 din Decretul nr.

424 din 4 noiembrie 1972 pentru constituirea, organizarea și funcționarea societăților mixte în Republica Socialistă România, care statuează că acestea își desfășoară activitatea în mod neabătut în conformitate cu legea română.

În limitele arătate, este indubitabil că legea desemnată prin acordul de voință al părților (**lex voluntatis**) poate fi nu numai sistemul dreptului român, ci deopotrivă acel al altui stat, în măsura în care o asemenea opțiune se justifică din punct de vedere rațional.

În sensul arătat, exemplele din practica arbitrală abundă. Astfel pot fi citate considerentele hotărârii nr. 45 din 31 mai 1974, prin care C.A.B. a rezolvat diferendul dintre o întreprindere română de comerț exterior și o societate comercială cu sediul la Dordrecht (Olanda). Organul arbitral a decis că „potrivit normelor dreptului internațional privat român, părțile au posibilitatea să-și determine drepturile și obligațiile lor prin contractul încheiat și să-și aleagă, dacă nu au făcut această determinare — sau numai în completarea aspectelor prevăzute prin clauzele contractuale — legea aplicabilă”. În același sens, prin hotărârea nr. 7 din 19 februarie 1975, C.A.B. a statuat că „părțile au dreptul, potrivit normelor conflictuale române, constant aplicate în practica arbitrală, să determine prin acordul lor de voință legea competentă să cirmuiască fondul raporturilor juridice dintre ele”. Chiar dacă exprimarea prezintă unele deosebiri, soluția pe care o consacră este identică.

În genere admisibilitatea unei alegeri a legii aplicabile raporturilor dintre părți (**electio juris**) este afirmată de către organul arbitral în litigiul care au de obiect vânzarea internațională de mărfuri. Ar fi însă eronat să se deducă de aici că facultatea recunoscută partenerilor de a desemna legea competentă (**lex voluntatis**) nu ar acționa și în domeniul altor categorii de contracte de comerț exterior. O confirmă de altfel hotărârea C.A.B. nr. 7/1975 (mai sus-citată) care a fost pronunțată în legătură cu un transport internațional de mărfuri, efectuat **via mare**.

Trebuie să precizăm, înainte de a reveni la soluția practicii arbitrale, că în contractele de navlosire părțile acceptă adesea ca lege aplicabilă raporturilor dintre ele — oricare ar fi naționalitatea lor — incidența sistemului de drept maritim englez. Explicația rezidă în faptul că o serie de contracte-tip de **charter-party**, folosite în mod curent de către societățile străine de armatori sau de către agențiile de navigație (**brokers**) stipulează explicit aplicabilitatea legii engleze. O asemenea **electio juris**, consimțită de către întreprinderile române de comerț exterior, a fost validată de către practica arbitrală, deși atribuie competență unei legislații care nu este nici a părților contractante și

nici a pavilionului navei, deoarece dreptul englez cuprinde în materia transporturilor navale reglementări minuțioase și complete.

O altă posibilitate, întilnită în practică, în contractele de navlosire o constituie alegerea de către parteneri a legii pavilionului, ca sistem juridic chemat să guverneze transportul maritim respectiv. O asemenea opțiune intervine, în mod firesc, numai dacă este vorba de nave înmatriculate în state cu o legislație maritimă corespunzătoare exigențelor juridice ale lumii contemporane și nivelului de dezvoltare a tehnicii de specialitate.

În această privință, hotărârea C.A.B. nr. 7/1975 a considerat, pe drept cuvânt, că intrunește cerința în discuție alegerea pe care o întreprindere română de comerț exterior a consimțit-o în favoarea legii pavilionului (legea sovietică). În contractul de **charter-party** încheiat în vederea efectuării unui transport de mărfuri alimentare pe ruta Havana-Constanța. Iată considerentele care consacră soluția în discuție, în cadrul unui litigiu referitor la plata de contrastalii: „Prin contractul de navlosire încheiat la 1 martie 1971, părțile au convenit ca raporturile contractuale să fie cirmuite de legea pavilionului navei Volgodon, deci de prevederile legii sovietice. Această clauză este pe deplin valabilă”.

Rezultă prin urmare că, potrivit practicii arbitrale, facultatea de **electio juris** recunoscută părților are un caracter general, putând fi exercitată de ele nu numai în vânzările internaționale de mărfuri (operațiune cu frecvența cea mai accentuată) dar și în orice alte contracte de comerț exterior, inclusiv cele de transport maritim.

În legătură cu hotărârea C.A.B. nr. 7/1975 trebuie de asemenea precizat că legea pavilionului avută în vedere de către părțile la contractul de navlosire este Codul de navigație comercială al U.R.S.S. Dispozițiile acestui act normativ referitoare la contractele de transport maritim (care formează capitolul V), se aplică în mod obligatoriu, potrivit art. 4, lit. d, atât

transporturilor efectuate între porturile U.R.S.S., cit și celor care au loc din porturile sovietice spre străinătate. Dispozițiile capitolului V din Codul menționat sînt deopotrivă aplicabile, potrivit art. 4, lit. d, în cazurile în care litigiul este dedus spre soluționare unor organe de jurisdicție ale U.R.S.S. (tribunale sau instanțe arbitrale de comerț exterior), dacă transportul se efectuează din străinătate spre un port al U.R.S.S. sau chiar între două porturi din țări străine, de cite ori părțile sau una dintre ele sînt persoane fizice sau juridice avînd naționalitatea sovietică.

În speța soluționată prin hotărârea C.A.B. nr. 7/1975, transportul a fost efectuat între două porturi ale unor alte țări decît U.R.S.S. și anume din Cuba în România, iar clauza arbitrală inserată la pct. 29 din contractul de navlosire a prevăzut competența organului arbitral de comerț exterior din țara piritului pentru soluționarea eventualelor diferende născute din acest transport maritim internațional.

Intrucît la data încheierii contractului de **charter-party** din speță, nu se putea prevedea dacă va urma să fie sesizată Comisia de arbitraj de la București sau un organ arbitral de la Moscova (fiind cu neputință să se știe anticipat cui îi va reveni calitatea de pirit), întreprinderea sovietică de navigație maritimă, în administrarea directă a căreia se găsea nava Volgodon, era obligată să aleagă ca lege contractuală **lex pavilionis** (legea sovietică), singura recunoscută competență în afari situații de dispozițiile art. 4 lit. d din Codul maritim menționat, în eventualitatea că litigiul ar fi trebuit să fie soluționat de către jurisdicția din U.R.S.S., ca țară a părții pirit. În condițiile de fapt și de drept arătate, acceptarea Codului maritim în discuție ca **lex voluntatis** de către întreprinderea română de comerț exterior se învederează nu numai justificată, ci chiar de neînlăturat. Sînt considerațiuni adiționale, care întăresc, ni se pare, soluția pronunțată de către organul arbitral român.

Dr. O. CĂPAȚINA

raporturi de muncă

Aspecte practice privind transferul în interesul serviciului

Pe baza art. 69 din Codul muncii, transferul se caracterizează prin trecerea persoanei încadrate de la **o unitate la alta**, de regulă în aceeași ramură, cu acordul celor două unități și uneori al organului administrativ ierarhic superior precum și consimțământul persoanei exprimat în anumite condiții. Transferul este analizat ca o cesiune ireversibilă a contractului de

muncă prin care se schimbă întotdeauna **subiectele** raportului juridic și se pot schimba și celelalte elemente esențiale ale raportului, respectiv **locul muncii, felul muncii și retribuția**. Pornind de la aceste considerații de esență transferului, vom urmări cîteva aspecte din practica unităților economice și organelor de jurisdicție a muncii.

● Prin decizia unității persoana este trecută în cadrul aceleiași unități de la o subunitate la alta cu păstrarea funcției și retribuției. Neprezentându-se la noul post, unitatea, după 11 zile, dispune desfacerea contractului de muncă, măsură contestată de cel în cauză dar menținută de organele de jurisdicție a muncii.

În speță s-a pus problema că persoana a fost transferată în interesul serviciului la o altă subunitate din cadrul aceleiași întreprinderi în aceeași localitate. Așa fiind, se susține că instanțele trebuiau să observe că soluționarea contestației împotriva desfacerii contractului de muncă era subordonată soluției organului ierarhic superior cu privire la contestarea transferului, astfel că litigiul în fața instanțelor trebuia suspendat pînă la soluționarea litigiului privind transferul. O asemenea procedură nu este străină instituției transferului, fiindcă chiar art. 69 din Codul muncii se referă la cazul în care persoana ce urmează a fi transferată nu este de acord pentru motive de sănătate sau alte situații temeinic justificate se va adresa organului ierarhic superior care va hotărî asupra temeiniciei motivelor, dar este străină cazului de față care nu poate fi considerat transfer. În primul rînd nu s-a făcut trecerea de la o unitate la alta, după cum precizează art. 69 din Codul muncii, deci nu s-au schimbat subiectele raportului juridic, modificare, după cum am văzut, de esența transferului. Este adevărat că art. 188 din Codul muncii se referă la unități ca părți în raportul juridic de muncă fără a se referi la personalitatea juridică, după cum este adevărat că în lumina Legii nr. 5/1978 (art. 2, alin. ultim, art. 72 și urm.) prin unitate se înțelege atît unitatea cu personalitate juridică cît și unitățile componente, fără personalitate juridică. Cu toate acestea nu este mai puțin adevărat că parte în raportul juridic de muncă nu poate fi decît unitatea cu personalitate juridică care se bucură de capacitatea de a fi subiect de drepturi și obligații, or, nu se poate susține că trecerea de la o subunitate la alta echivalează cu trecerea de la o unitate la alta, cu atît mai mult cu cît chiar trecerea persoanei în cadrul aceleiași unități din altă localitate este considerată potrivit art. 75 din Legea nr. 57/1974, mutare în cadrul aceleiași unități, deși practic se poate realiza prin trecerea la o subunitate din altă localitate.

În al doilea rînd trecerea de la un loc de muncă la altul, dacă prin aceasta nu se schimbă cu nimic condițiile de muncă și retribuția celui în cauză iar interesele serviciului o cer, nu poate fi considerată o modificare unilaterală a contractului ce ar echivala cu o desfacere a contractului sub aspectul efectelor și prin urmare nu este interzisă de lege. (Tr. Suprem secția civilă, dec. nr. 2037/1972). În al treilea rînd printr-o părți la în-

cheierea contractului au posibilitatea (obligația) să precizeze în contract locul de muncă tocmai pentru a evita viitoare litigii, precizare care în cazul de față, în raport cu natura întreprinderii (comerț) s-a făcut sub formula „oricare loc de muncă din raza de activitate a întreprinderii în raport de calificare“. În aceste condiții, așa cum a precizat și Tribunalul Suprem, instanțele în mod justificat nu s-au preocupat de măsura trecerii persoanei de la un loc de muncă la altul pronunțându-se numai asupra dispoziției de desfacere a contractului de muncă, care este corect soluționată în raport cu abaterea săvîrșită (Secția civilă, dec. nr. 1433/1978, nepublicată).

● În practică apar situații în care în urma încheierii actului adițional la contractul de muncă de trimitere la școală sau curs de calificare, dar înainte de expirarea perioadei de 5 ani, la care s-a obligat persoana să lucreze acolo unde va fi repartizată sub sancțiunea restituirii cheltuielilor de școlarizare, intervine transferul în interesul serviciului.

Astfel într-un caz, unitatea impută persoanei cheltuielile de școlarizare aferente perioadei în care nu a lucrat fiind transferată în interesul serviciului. Decizia unității este menținută de instanță cu motivarea că transferul în interesul serviciului s-a acordat sub condiția achitării acestor cheltuieli de către persoana în cauză (Tr. Suprem, Secția civilă, dec. nr. 1412/1978, nepublicată). Similar, într-un alt caz, unitatea se declară de acord cu transferul în interesul serviciului cu condiția ca unitatea la care se face transferul să suporte cota parte din cheltuielile de școlarizare. Ulterior după perfec-

tarea transferului noua unitate obligă persoana să semneze o „declarație“ în sensul că suportă cheltuielile de școlarizare. Cu referire la această situație Tribunalul Suprem prin decizia Secției civile nr. 1587/1978, precizează că trebuie să se stabilească dacă transferul a fost efectuat în condițiile suportării cheltuielilor de noua unitate sau în condițiile suportării acestora de către persoana în cauză.

Avînd în vedere natura juridică a transferului, continuitatea raportului juridic, condițiile legale în care se realizează transferul în interesul serviciului, considerăm de principiu că în asemenea cazuri ca cele relatate, nu poate fi reținută vreo culpă în sarcina persoanei în cauză pentru neexecutarea contractului, după cum nu credem că se poate aproba transferul în interesul serviciului sub „condiția“ suportării cheltuielilor de către persoană, deoarece interesul predominant este al unității și nu al persoanei, iar natura transferului (în interesul serviciului, la cerere) este hotărîtă de unitatea la care se face transferul prin „adresa“ prin care solicită transferul. De ndată ce transferul este o transmitere a complexului de drepturi și obligații izvorite din contractul de muncă și interesul predominant este al unității iar persoanei nu i se poate reține nici o culpă, nu vedem care este temeiul juridic al restituirii cheltuielilor și care obligații contractuale nu au fost îndeplinite. Poate că art. 75 din Legea nr. 57/1974, într-o viltorie modificare, ar trebui să se refere și la acest aspect, atît de frecvent întilnit în practică.

Dr. IOSIF R. URS

asigurări

Asigurările facultative de bunuri și de răspundere civilă ce se încheie de către organizațiile socialiste de stat de subordonare locală

În temeiul dispozițiilor „Decretului nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat“, devenit Legea nr. 19/1972, ADAS practică o gamă largă de asigurări facultative de bunuri și de răspundere civilă, pentru uzul organizațiilor de stat de subordonare locală și anume: asigurarea clădirilor, altor construcții și a conținutului (fonduri fixe și mijloace circulante), pentru cazurile de pagube produse de incendiu și calamități; asigurarea autovehiculelor pentru cazurile de avarii; asigurarea bunurilor, pentru cazurile de pagube produse în timpul transportului terestru; asigurarea mașinilor, utilajelor și instalațiilor, pentru cazu-

rile de avarii accidentale; asigurarea bunurilor casabile, pentru cazurile de spargere sau crăpare; asigurarea animalelor; asigurarea culturilor agricole și a rodului viilor; asigurarea de răspundere civilă legală.

Încheierea asigurărilor facultative se face pe baza declarației de asigurare semnată de conducerea unității, organul ADAS întocmind pe loc, la sediul unității respective, contractul de asigurare.

De regulă, asigurările se încheie pe o perioadă de 1 an. La cerere, asigurările se pot încheia și pe o perioadă mai mică, dar cel puțin pe 3 luni.

Plata primelor de asigurare se face,

de regulă, anticipat, intrarea în vigoare a asigurării fiind condiționată de plata primelor de asigurare.

Plata primelor de asigurare la toate asigurările facultative de bunuri și de răspundere civilă ce se încheie cu organizațiile de stat de subordonare locală, ca de altfel și la celelalte organizații socialiste, se poate efectua și prin eliberarea de către unitate a unei adrese prin care se autorizează ADAS să ceară la bancă virarea primelor din contul unității asigurate în contul ADAS, asigurarea intrând în vigoare la data eliberării adresei de autorizare.

De asemenea, la toate asigurările facultative, în cazul contractelor încheiate pe o perioadă de 1 an, organizațiile de stat de subordonare locală pot plăti primele de asigurare și eşalonat, în rate, prima rată fiind datorată la încheierea asigurării.

Unitățile asigurate sînt obligate să întrețină bunurile asigurate în conformitate cu dispozițiile legale, în scopul prevenirii producerii evenimentelor asigurate.

În cazul producerii evenimentului asigurat, unitățile asigurate sînt obligate: să ia pe seama Administrației Asigurărilor de Stat și în cadrul sumei asigurate, potrivit cu împrejurările, măsuri pentru limitarea pagubelor; să ia, în raport de situația creată, măsuri pentru salvarea bunurilor asigurate, păstrarea și paza bunurilor rămase și pentru prevenirea degradărilor ulterioare; să înștiințeze ADAS, în scris, despre producerea evenimentului asigurat, în termenele stabilite.

În caz de pagube la bunurile cuprinse în asigurare, procesele-verbale de constatare și evaluare se întocmesc de unitățile ADAS, cu participarea reprezentantului conducerii unității asigurate. La constatarea unor pagube participă și reprezentantul comitetului executiv al consiliului popular comunal, municipal sau orășenesc.

Despăgubirile ce se plătesc unităților asigurate, neputînd depăși cuantumul pagubelor, se stabilesc după starea bunului în momentul producerii evenimentului asigurat. Despăgubirile nu pot depăși valoarea bunului din momentul producerii evenimentului asigurat și nici suma asigurată.

La unele asigurări facultative, în cazul în care contractul de asigurare s-a încheiat pentru o sumă inferioară valorii bunului, despăgubirea cuvenită se reduce corespunzător raportului dintre suma asigurată și valoarea bunului la data producerii evenimentului asigurat.

ADAS nu acordă despăgubiri dacă paguba s-a produs ori în măsura în care s-a mărit ca urmare a intenției sau, în cazurile anume stabilite pentru fiecare fel de asigurare, ca urmare a altei culpe, a unui membru din conducerea unității asigurate, lucrînd în această calitate.

St. PAVEL

transport

Unele aspecte reșite din practică în materia locațiilor

Cele ce urmează ne-au fost sugerate de un recent litigiu între o stație de cale ferată și o întreprindere destinată (Dosarul nr. 982/1979 al Arbitrajului de Stat al municipiului București).

S-au ridicat probleme în legătură cu aplicarea prevederilor art. 7 și 10 din Tariful local de mărfuri (T.L.M.) 1973, din care rezultă că se mai fac erori la stabilirea locațiilor, în special cînd este vorba de **încărcarea-descărcarea grupurilor de vagoane pe liniile stațiilor.**

Vom analiza cîteva din aceste probleme:

1. Problema avizării. La unele vagoane s-a stabilit punerea vagoanelor la încărcare-descărcare după 2 ore de la avizarea predătorului sau destinatarului, ceea ce este ilegal.

În conformitate cu art. 7, pct. 10 și 11 din T.L.M. „Avizarea sosirii vagoanelor goale sau încărcate trebuie să fie făcută cu cel puțin 3 ore înainte de ora punerii lor la încărcare-descărcare.

În cazul punerii vagoanelor la încărcare-descărcare, înainte de ora comunicată prin avizare, termenele de încărcare-descărcare încep să curgă după expirarea a 3 ore de la ora avizării”.

Rezultă că în toate cazurile vagoanele se consideră puse la încărcare numai după 3 ore de la avizare.

2. Stabilirea termenelor libere de încărcare-descărcare.

Fiecare întreprindere are încheiate cu stația de cale ferată care o deservește un proces verbal de capacitate și un contract. În acestea se stabilesc printr-o altă durată reprimelor (în conformitate cu tabelul nr. 3 de la art. 7 din T.L.M.) și frontul de descărcare și cel de încărcare (care diferă) și prin aceasta și numărul de vagoane care se pot descărca sau încărca într-o repriză.

Acestea nu pot fi modificate unilateral, ci numai prin încheierea altui proces verbal și contract, care urmează a fi aprobate de Regionala de cale ferată respectivă.

Prin actele menționate se stabilește și tonajul care se poate încărca sau descărca într-o repriză. De ex. 30 tone. Din aceasta rezultă că dacă de ex. s-a stabilit că într-o repriză intră 5 vagoane, funcție de frontul de încărcare-descărcare, dar 4 vagoane au greutatea de cca. 30 tone, repriza va fi de 4 vagoane și nu de 5.

3. Stabilirea orei de cînd sînt puse la încărcare-descărcare vagoanele în cazul reprimelor.

Sînt cazuri în care se calculează locațiile începînd de la o oră înainte

de termenul legal de încărcare-descărcare a reprizei anterioare.

În conformitate cu art. 7, pct. 15, condițiile de aplicare, „Atît la încărcări, cit și la descărcări, pentru vagoanele ce depășesc numărul celor ce trebuie să fie încărcate sau descărcate într-o repriză, termenul de încărcare-descărcare pentru grupurile următoare se calculează astfel:

a) dacă vagoanele din grupul următor au fost puse la dispoziția beneficiarului înainte de expirarea termenului de încărcare-descărcare a grupului precedent (eventual concomitent cu grupul precedent), termenul de încărcare-descărcare începe să curgă de la expirarea termenului de încărcare-descărcare a grupului precedent.

Același regim se aplică și în cazul cînd operațiunea de manevră se execută cu mijloacele beneficiarilor de transporturi.

b) dacă vagoanele din grupul următor sînt puse la încărcare-descărcare cu mijloacele căii ferate, după expirarea termenului de încărcare-descărcare a grupului precedent, termenul de încărcare-descărcare a grupului următor începe să curgă de la ora punerii efective a vagoanelor la încărcare-descărcare;

c) dacă punerea la încărcare-descărcare a vagoanelor din repriza următoare nu este posibilă din cauza neîncărcării-nedescărcării vagoanelor din grupul precedent, termenul de încărcare-descărcare pentru grupul următor începe să curgă de la ora expirării termenului de încărcare-descărcare a grupului precedent”.

4. Concordanța între registrul veghetor și unele procese verbale de stabilire a locațiilor.

Se constată în unele cazuri lipsa acestei concordanțe, ceea ce face necesar a se cerceta datele din registrul veghetor al stației, de către delegatul întreprinderii, înainte de a semna procesele verbale de stabilire a locațiilor.

5. Modul de calculare al locațiilor

Este stabilit de art. 10 din T.L.M. în felul următor: „Pentru primele 24 ore peste termenul acordat de tarif se plătește 20 lei pe oră și vagon, peste 24 și pînă la 48 ore inclusiv 30 lei pe oră și vagon și peste 48 ore 40 lei pe oră și vagon”.

Calculul se face astfel: De ex. au trecut 60 ore în plus de la ora cînd trebuia să se termine descărcarea. Locația datorată este de:

24 ore \times 20 lei/ora = 480 lei,
24 ore \times 30 lei/ora = 720 lei și
12 ore \times 40 lei/ora = 480 lei. Total 1680 lei taxe de locație pentru acest vagon.

Lucian THEODORU

Întrebări și răspunsuri

NICOLAE COTESCU, Cimpulung, Argeș — Contribuția de 2% destinată fondului pentru pensia suplimentară se restituie numai pensionarilor care au contribuit mai puțin de cinci ani și n-au drept la pensia suplimentară.

Reincadrarea în muncă a pensionarului pentru limită de vîrstă, după desfacerea contractului, nu determină menținerea vechimii neîntrerupte în aceeași unitate. Pensionarul respectiv a fost încadrat pe baza unui nou contract de muncă.

ANDREI CONSTANTIN, Ploiești — În perioada concediului acordat pentru incapacitate temporară de muncă, pensionarul de invaliditate de gradul III (încadrat cu o jumătate de normă) primește o indemnizație potrivit art. 21 din H.C.M. nr. 880/1965, cu modificările ulterioare. Această indemnizație se calculează prin aplicarea procentelor prevăzute de art. 5. Este vorba de suma rezultată din însumarea retribuției tarifare de încadrare pentru 1/2 normă, pensia de invaliditate, sau cota parte din pensia pe luna în care pensionarul lucrează (în limitele prevăzute de Legea nr. 3/1977 art. 25 alin. 5).

EMIL CIUTĂ, Brăila — Cu prilejul transferării dv. în interesul serviciului, în aceeași funcție, sau într-una echivalentă, însă într-o unitate unde se aplică un nivel mai mic de retribuție, vi s-a acordat o gradație pentru a vi se menține retribuția tarifară avută. În această situație conform Decretului nr. 100/1979, vechimea în funcție de care vi se poate acorda o nouă gradație se calculează de la data la care vi s-a stabilit gradația la unitatea de la care ați fost transferat.

ADRIAN MUNTEANU, Tg. Mureș — Codul Muncii (art. 108 alin. 2) prevede că termenul de emitere a deciziei de imputare este de cel mult 60 de zile de la data cînd cel în drept să emită decizia a luat cunoștință de producerea pagubei. Dat fiind că, în speța relatată de dv., eroarea constă în faptul că imputarea s-a făcut inițial numai asupra gestionarului, cu omiterea personalului cu care a lucrat (ospătari, bucătari etc.), deciziile de imputare date cu depășirea termenului de 60 de zile sînt tardive. Din scrisoare rezultă că s-a cunoscut de către unitate existența pagubei încă de la data constatării ei, cînd s-a emis — eronat — prima decizie de imputare.

GHEORGHE IONIȚĂ, Brăila — Dactilograf principal la care vă referiți îndeplinește condițiile de ocupare a funcției. Are aproape 20 de ani vechime ca dactilograf și dactilograf principal. Atunci cînd există o contradicție în mențiunile din carnetul de muncă privind natura transferului,

este necesar să se încerce ca, prin rectificarea în condițiile legii a uneia dintre mențiuni, asemenea contradicții să fie eliminate. Transferul denumit în interesul serviciului, fără acordul organului ierarhic superior, se consideră transfer la cerere. În ce privește retribuirea cu ora a personalului medical citiți răspunsul adresat tov. Gh. Iancu.

GH. IANCU, Craiova — Potrivit art. 152 din Legea nr. 57/1974 personalul sanitar cu pregătire superioară poate fi retribuit cu ora pentru munca prestată în afara normei legale de muncă de la funcția de bază. Totalul sumelor încasate pentru această activitate să nu depășească 25% din retribuția tarifară lunară a funcției îndeplinite.

ST. PARASCHIV, Galați — Pensionarii care, în condiții legale, continuă activitatea retribuită, achită în continuare contribuția de 2% destinată constituirii fondului din care se plătește pensia suplimentară. În timpul cit lucrează, pensionarii la care vă referiți pot fi retribuiți numai în limita celor prevăzute de art. 6 alin. 2 din Legea nr. 3/1977.

GHEORGHE COMAN, Izvoru, Argeș — La stabilirea cuantumului alocației de stat pentru copii nu se ia în considerare sporul la retribuția tarifară pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate și nici indemnizația de conducere acordată vicepreședintelui comitetului executiv al consiliului popular.

ASOCIAȚIA ECONOMICĂ INTER-COOPERATISTĂ DE REPARAȚII AUTO, Rm. Sărat — Personalul unității încadrate la grupa IV — ramura construcții de mașini B — beneficiază de prevederile anexei la Decretul nr. 246/1977, fără a fi necesară o altă aprobare. La stabilirea cuantumului alocației se ia în considerare și indemnizația plătită conform art. 70 din Legea nr. 57/1974, șefilor de echipă. Indemnizațiile prevăzute pentru personalul de conducere, neavînd caracter tarifar, nu se iau în considerare.

DUMITRU CĂRĂUȘU, Vatra Dornei — Transferarea la cerere întrerupe vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, indiferent dacă această transferare s-a efectuat înainte sau după anul 1968. În ipoteza în care în carnetul de muncă nu este menționat expres că transferul la școala profesională minieră Iacobeni s-a făcut la cererea dv. puteți solicita precizarea retroactivă a condițiilor în care a avut loc transferul.

VIOLETA VELEANU, Suceava — Absolvenții liceului economic, precum și cei ai școlii tehnice financiare pot promova în funcția de contabil principal, fără a mai absolvi o altă formă

de pregătire. Absolvenții liceului de cultură generală trebuie să promoveze în prealabil și un curs scurt de specializare, organizat conform regulamentului instituit în acest scop de Ministerul Educației și Învățămîntului.

Absolvenții învățămîntului mediu de cultură generală, cu vechimea în specialitate prevăzută de Legea nr. 12/1971 pot ocupa aceleași funcții cu cele prevăzute pentru absolvenții liceului economic, respectiv ai școlii tehnico-financiare, fără o diminuare a retribuției.

IACOB MARSCHALL, Timișoara — Potrivit anexei la Decretul nr. 100/1979 indemnizația de concediu se calculează pe baza veniturilor obținute în muncă, expres prevăzute în această anexă. În consecință, în cazul relatat de dv. se include retribuția tarifară corespunzătoare timpului efectiv lucrat în perioada luată în considerare la calcularea indemnizației. Cîștigul lunar se împarte la 25,5 zile lucrătoare, astfel cum se prevede în Legea nr. 28/1967, în unitatea dv. neaplicîndu-se, experimental, reducerea duratei săptămîinii de lucru.

IOAN BOLDEA, I.A.S. Criș, Arad — Legea nr. 4/1979 prevede extinderea aplicării acordului global în toate unitățile unde această formă de retribuție este avantajoasă și stimulativă. În consecință nu se pune problema restrîngerii aplicării ordinului privind generalizarea și îmbunătățirea formei de retribuție în acord global a personalului din unitățile agricole de stat.

GHEORGHE PANTAZICĂ, București — Personalul căruia i se desface contractul de muncă din inițiativa unității, ca urmare a aplicării art. 135 art. j din Codul muncii, pierde dreptul la menținerea vechimii neîntrerupte în muncă și în aceeași unitate. În consecință, după reincadrare, începe o nouă perioadă de vechime neîntreruptă. Ținînd seama de prevederile art. 200 din Legea nr. 57/1974, retribuția personalului aflat în această situație se face la nivelul de bază al retribuției prevăzute pentru funcția ocupată. Trecerea în gradații superioare se poate face numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 12/1971 și art. 33 din Legea nr. 57/1974.

EXPLOATAREA PRESTĂRII SERVICIILOR, Arad — În cazurile arătate în scrisoarea dv. șoferii nu pot fi considerați gestionari. Ei nu preiau măruri de la mai multe gestiuni și nu le predau la mai multe unități, întocmind acte de primire-predare în fiecare caz în parte.

SANDU MANOLESCU, Brăila — Absolvenții facultății de matematică din cadrul Institutului Pedagogic pot ocupa funcția de inspector școlar, dar nu pot ocupa funcția de inspector învățămînt în cadrul unităților socialiste de stat. Pentru ocuparea acestei funcții se prevede condiția absolvirii învățămîntului superior universitar de cinci ani.

Vă
prezentăm

SANATORIUL BALNEAR TECHIRGHIOL

Stațiunea balneo-climaterică permanentă Techirghiol este situată pe malul nord-vestic al lacului cu același nume la o distanță de 2,5 km de Eforie Nord și 14 km de Constanța.

Căi de acces. Gara Eforie Nord sau Constanța, apoi cu autobuzul pînă la Techirghiol (curse regulate). Se poate ajunge și pe drumul național 39 de la Constanța spre Mangalia cu derivație la Eforie Nord.

Clima. Avînd un climat de litoral maritim, cu o temperatură medie anuală de peste 11°C, în luna iulie sînt 22—23°C, iar în ianuarie 0,5° C. Presiunea atmosferică anuală medie de 764 mm. Precipitațiile sînt reduse, sub 400 mm anual. Vîntul cu viteze mici, predominant din direcțiile nord-est, sud-est și vest. Briza marină este mai puțin evidentă ca pe țarm, în schimb se simte briza de lac.

Factorii naturali de cură sînt apa sărată concentrată a lacului Techirghiol cu o mineralizare totală de 85,396‰ (cifra egală cu cea a apei mării); nămolul sapropelic extras din lac; bioclimatul excitant solicitant, de stepă, cu influențe marine.

INDICAȚII TERAPEUTICE

La Sanatoriul balnear Techirghiol sînt tratate cu rezultate excepționale afecțiunile :

- reumatismale degenerative (spondiloză cervicală, dorsală, lombară, poliartrize);
- reumatismale inflamatorii (stări alergice articulare după reumatism articular acut, spondilartită anchilozantă, poliartrită reumatoidă, stări după intervenții ortopedico-chirurgicale);
- reumatismale abarticulare (tendinoze, tendomioze, tendopreistoze, periartrită scapulo-humerală);
- posttraumatice (redori articulare posttraumatice, stări după operații pe mușchi, tendoane, articulații, luxații și fracturi);
- neurologice periferice (paralizii și pareze posttraumatice ale membrilor, sechele după poliomielită);
- ginecologice (insuficiență ovariană, cervicite cronice, metroanexite cronice, sterilitate secundară);
- dermatologice;
- asociate (otorinolaringologice, endocrine, metabolice și de nutriție, respirațorii).

Tratamentul este contraindicat pentru unele afecțiuni acute sau cronice, boli infecțioase sau tumori maligne. La acestea se adaugă contraindicațiile speciale pe forme și stadii de boală stabilite de comisia medicală.

Instalații de tratament

La dispoziția celor internați sînt numeroase instalații pentru :

- băi calde la vană și bazin cu apă sărată concentrată provenită din lacul Techirghiol, cu posibilități de recuperare medicală;
- băi calde și împachetări cu nămol
- pentru aerosoli și fizioterapie
- săli de masaj
- acupunctură

Cura balneară este de 18 zile pentru afecțiunile reumatismale și de 20 zile pentru afecțiunile ginecologice. Ea se repetă anual și cel puțin la 3 ani.

Respectarea strictă a indicațiilor medicului este garanția rezultatelor favorabile.

Cazarea și masa

Pacienții sînt cazați în camere de confort I cu 2 paturi și II cu 3 paturi, grup sanitar complet cu apă caldă în permanență. Toate camerele sanatoriului au balcoane, iar fiecare încăpere este dotată cu cite un aparat de radio. Centrală telefonică proprie, cu telefon pe fiecare palier. Sînt, de asemenea, săli pentru TV, lectură, proiecție de filme, conferințe, spectacole etc.

Masa se servește la cantina-restaurant cu două meniuri la alegere. La indicația medicului se servește și mîncăruri dietetice.

Distrații, sport, excursii

Vizitatorii stațiunii Techirghiol au la dispoziție o casă de cultură, o sală de spectacole, bibliotecă, teatru de vară, cinematograful, jocuri mecanice. Ei pot face plimbări în împrejurimi (Eforie Nord, Eforie Sud, plajă la mare, sport pe terenurile amenajate în acest scop, excursii în turul stațiunilor de pe litoralul Mării Negre: Constanța, Histria, Adamclisi, Tulcea, Delta Dunării, Stațiunea viticolă Murfatlar și în R.P. Bulgaria.

INFORMAȚII : SANATORIUL BALNEAR

TECHIRGHIOL

Str. 7 Noiembrie nr. 33

Cod. 8713

Județul Constanța

tel. 41849 ; 41706 ; 42456